

Dosarul nr. 2ra-1298/22
2-17165112-01-2ra-16092022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: R. Berdilo
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

ÎNCHEIERE

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al
Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația
Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui
Bordeianu Ion și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor
Interne al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Ministerul Finanțelor al
Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,
Societatea cu Răspundere Limitată „Vad” și Goncearuc Tudor, cu privire la
încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 10 mai 2017, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a
depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Bordeianu
Ion și Inspectoratului General al Poliției, intervenienții accesorii Ministerul
Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, SRL „Vad” și Goncearuc Tudor,
solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 15 496,94 lei, a dobânzii
de întârziere în sumă de 374,47 lei, compensarea cheltuielilor pentru asistență
juridică în sumă de 2 500 lei și a taxei de stat în sumă de 476,15 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 23 iulie 2015, în mun. Chișinău s-a
produs un accident rutier, în rezultatul căruia vehiculul de model „Vaz 21070” cu
n/î xxxxx, condus de Bordeianu Ion, a tamponat automobilul de model „Honda
CRV” cu n/î xxxxx, condus de Goncearuc Tudor, iar conform procesului-verbal cu
privire la contravenție nr.MAI03 110938 din 7 septembrie 2015, vinovat de
comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Bordeianu Ion, care la momentul
producerii accidentului, nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere
civilă auto internă, valabilă la momentul producerii accidentului.

Conform datelor din procesul-verbal cu privire la contravenție din 7
septembrie 2015 și informației „WEB ACCES”, posesor al automobilului de model

„Vaz 21070” cu n/î xxxxx, este Ministerul Afacerilor Interne, care avea obligația de a încheia contract de asigurare, ultimul contract de asigurare RCAI fiind datat cu 2 iulie 2013, termenul de valabilitate fiind de 12 luni.

Persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Bordeianu Ion, a achitat persoanei păgubite suma de 500 euro (echivalentul sumei de 10 417,65 lei, conform cursului BNM la data accidentului) pentru compensarea parțială a prejudiciului, însă ulterior a refuzat să achite diferența despăgubirii pentru prejudiciul cauzat, specificând că, la 1 decembrie 2015, Goncearuc Tudor s-a adresat cu o cerere către BNAA din Republica Moldova, solicitând acordarea despăgubirilor conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul rutier, produs la data de 23 iulie 2015.

S-a invocat că pârâții nu au respectat dispozițiile art. 2, 4 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, iar la data de 25 ianuarie 2016, BNAA în temeiul art. 33 alin. (3) al Legii nominalizate și în baza Ordinului nr.349/fvs din 18 ianuarie 2016, a achitat lui Goncearuc Tudor, din mijloacele fondului de protecție a victimelor străzii, despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate prin deteriorarea autovehiculului „Honda CRV” cu n/î xxxxx, în sumă de 15 496,94 lei, iar la data de 20 decembrie 2015, în adresa lui Bordeianu Ion și Ministerul Afacerilor Interne, au fost expediate pretenții, prin care BNAA a solicitat recuperarea despăgubirilor acordate lui Goncearuc Tudor, acestea însă nu au fost satisfăcute.

La fel, consideră că, pârâtul urmează să achite dobânda de întârziere pentru perioada 29 decembrie 2016 – 16 februarie 2017 în sumă de 374,47 lei.

Prin hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui Bordeianu Ion și Inspectoratului General al Poliției, intervenienții accesorii Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne și Goncearuc Tudor, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” despăgubirea de asigurare în sumă de 15 496,94 lei, dobânda de întârziere în sumă de 374,47 lei, taxa de stat în sumă de 476,15 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2 500 lei, în total suma de 18 847,56 lei.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui Bordeianu Ion cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 25 mai 2022, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea ei și adoptarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și s-a menținut hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că este justă soluția primei instanțe în partea ce ține de admiterea capătului de cerere privind

încasarea sumei de 15 496,94 lei, or, prejudiciul cauzat în urma accidentului, reprezintă un caz neasigurat.

A reținut că la momentul producerii accidentului rutier, posesorul automobilului Vaz 21070 n/î xxxxx, în persoana Inspectoratului General de Poliție, nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, iar AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 15 496,94 lei, în baza dosarului de daune.

Astfel, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este în drept să pretindă încasarea în ordine de regres a sumei achitate cu titlu de despăgubire de asigurare din contul Inspectoratului General de Poliție.

Or, pct.36 din Regulamentul privind fondul de protecție a victimelor străzii nr.19/11 din 9 aprilie 2009 stabilește că, persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligația să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului National al Asigurătorilor de Autovehicule și cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire.

În conformitate cu pct.35 a) din Regulamentul privind fondul de protecție a victimelor străzii nr.19/11 din 9 aprilie 2009, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu și, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, asupra persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deține poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Totodată, a concluzionat că Inspectoratul General al Poliției nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, prevăzută expres la art.8 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

La 30 august 2022, Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și hotărârii, cu emiterea unei decizii noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Astfel, a menționat că potrivit art.357 din Codul de procedură civilă, instanța incorect și eronat a dat apreciere argumentelor reprezentantului Inspectoratului General al Poliției, cât și a Ministerului Afacerilor Interne și Bordeian Ion.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Colegiul reține că decizia integrală a instanței de apel a fost comunicată Inspectoratul General al Poliției la 28 iulie 2022 (vol. II, f.d.213), prin intermediul poștei electronice.

Din aceste considerente, Colegiul constată că recursul depus la 30 august 2022, a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor cererea de recurs la 16 septembrie 2022, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza

Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh